

شناسه	تاریخ تهیه گزارش	98/11/27
عنوان موضوع	بررسی نحوه رسیدگی به پرونده ها و اجرای آئین دادرسی مالیاتی	
مرجع طرح موضوع	نمایندگان اتاق در هیئت حل اختلاف مالیاتی	
شرح موضوع	<p>دادرسی مالیاتی بعنوان یکی از جنبه های حقوقی مالی در اکثر کشورهای جهان از جایگاه ویژه ای برخوردار بوده و در ایران نیز دارای سابقه نسبتاً طولانی میباشد و به سبب اهمیت آن در رابطه دوسویه مودیان مالیاتی و سازمان امور مالیاتی و تاثیرپذیری میزان رضایت مندی مودیان مالیاتی از آن، همواره یکی از موضوعات مهم در نظام مالیاتی ایران بوده است. فرایند وصول مالیات در کشور بطور کلی از رسیدگی و تشخیص و تعیین مالیات آغاز شده و در نهایت با پرداخت و یا درصوت اعتراض مودی به مالیات متعلقه وارد فرایند دادرسی مالیاتی شده که این امر نیز در پایان به وصول مالیات منتهی میشود.</p> <p>مرحله رسیدگی از طریق هیئتهای حل اختلاف: درحالیکه رئیس امور مالیاتی یا ممیز کل با مودی به توافق نرسند و همچنین در مواردی که برگ تشخیص براساس مقررات تبصره یک ماده 203 به مودی ابلاغ گردد پرونده مالیاتی به موجب ماده 244 قانون جهت حل و فصل موضوع به هیات حل اختلاف مالیاتی بدوی ارجاع میگردد. متعاقب آن واحد مالیاتی پس از تشریفات قانونی کتباً زمان تشکیل جلسه هیئت را به مودی ابلاغ مینماید. در مواردی که ماموران مالیاتی یا مودیان نسبت به اراء صادره از سوی هیئت حل اختلاف بدوی معترض باشند میتوانند براساس ماده 247 قانون ظرف بیست روز از ابلاغ رای مذکور کتباً تقاضای رسیدگی در هیئت حل اختلاف تجدیدنظر را نمایند.</p> <p>دادرسی مالیاتی به احقاق حقوق هر یک از طرفین می انجامد اما در این بین از یک سو موجبات نارضایتی مودیان مالیاتی و از سوی دیگر اطاله وصول مالیات و نیز تحمیل هزینه های دادرسی به سازمان امور مالیاتی را در پی داشته است.</p>	
ایرادات و مشکلات مطروحه	<p>استفاده از قضات بازنشسته در جلسات مشکلات نمایندگان هیئت حل اختلاف در تایید اصالت معامله بجهت وجود فاکتورهای صوری عدم اجرای مفاد ماده 248 ق.م.م از لحاظ کیفیت آراء(کلی گویی کارشناسان) تعدد پرونده های مالیاتی مطروحه در هر جلسه هیات حل اختلاف مالیاتی عدم استفاده از ظرفیت ماده 238 ق.م.م</p>	
جمع بندی جلسه کارشناسی به تاریخ 98/11/27	<p>به استناد ماده 244 ق.م.م مرجع رسیدگی به کلیه اختلافات مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش بینی شده ، هیات حل اختلاف مالیاتی است. هر هیات حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح ذیل تشکیل خواهد شد:</p> <p>یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی، یک نفر قاضی اعم از شاغل یا بازنشسته(در صورتیکه قاضی بازنشسته واجد شرایط در شهرستانها یا مراکز استانها وجود نداشته باشد بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور، رئیس قوه قضائیه یک نفر قاضی شاغل را برای عضویت هیات معرفی خواهد نمود.</p> <p>براین اساس پیشنهاد میگردد مساعدت لازم توسط دادگستری استان بجهت اختصاص قضات شاغل جهت شرکت در جلسات هیئتهای حل اختلاف مالیاتی صورت پذیرد.</p>	

ماده 248 ق.م.م تصریح کرد: " رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی بایستی متضمن اظهار نظر موجه و مدلل نسبت به اعتراض مودی بوده و در صورت اتخاذ تصمیم به تعدیل درآمد مشمول مالیات، جهات و دلایل آن توسط هیأت در متن رأی قید شود."

در برخی موارد کارشناسان از عبارات و الفاظ کلی و مبهم در نظرات خود استفاده کرده که این مورد باید رفع گردد و کارشناسان نظرات دقیق و موجه در گزارشات خود ارائه دهند.

تعدد پرونده های مالیاتی مطرح در هیئتهای حل اختلاف نیز یکی دیگر از مشکلات این حوزه میباشد که پیشنهاد میگردد در هر جلسه نهایتاً 6-8 پرونده مورد بررسی قرار گیرد.

یکی دیگر از مشکلات حوزه مالیاتی تعیین اصالت معامله است بدین صورت که نمایندگان اتاق ضمن بررسی مدارک نظیر دفاتر پلمپ قانونی، فاکتورهای خرید، مدارک حمل، ورود به انبار، چکهای صادره و سند صدور چک و تایید بانک مبنی بر پرداخت چک را بررسی کرده و اصالت معاملات صورت گرفته را تایید میکنند اما در این میان پس از بررسی مشخص میگردد وجه چک به حساب اشخاص شرکت واریز شده و در واقع معامله صوری بوده است اما نمایندگان اتاق در هیئتها قادر به تشخیص این موضوع نمیباشند. در این راستا لازم است نمایندگان سازمان امور مالیاتی استعلامات لازم را از بانکهای عامل و ستاد مبارزه با پولشویی بجهت تایید این مرحله از اصالت معامله انجام داده و نتیجه را به نمایندگان اتاق اعلام نمایند.

براساس این بند قانون اولین مرجع حل اختلاف مالیاتی براساس ماده 238 ق.م.م روسای امور مالیاتی میباشد که در صورت دارا بودن اختیارات قانونی کافی و حل مشکلات در این مرحله بسیاری از پرونده ها مختومه شده و وارد هیاتهای حل اختلاف مالیاتی نمیشوند.

هدف اصلی در اجرای ماده 238 ق.م.م حل و فصل اختلافات مالیاتی و مختومه شدن پرونده های مورد اختلاف میباشد. انجام این امر مزایای و محسنات زیادی را در پی خواهد داشت. شاید بتوان گفت این مرجع یکی از بهترین و شاید یکی از موثرترین نوع مراجع برای حل اختلاف مالیاتی میباشد چرا که هم مودی مالیاتی حضور دارد و هم ماموران مالیاتی که مالیات تشخیص شده را صادر نموده اند و از طرف دیگر رئیس امور مالیاتی هم، علاوه بر مطالعه پرونده و رویت اسناد و مدارک مودی میتواند اظهارات شفاهی مودی و ماموران مالیاتی را نیز بشنود و در نهایت تصمیم لازم را اتخاذ نماید.

مشکلات فوق در جلسه کارشناسی با حضور نمایندگان هیئتهای حل اختلاف، رئیس سازمان امور مالیاتی مطرح و پیشنهادات ذیل به تصویب رسید.

- در هر جلسه حداکثر 4 تا 5 پرونده مطرح شود.
- استفاده از قضات شاغل در جلسات
- در صورت صدور رای برای کارشناسی مجدد، کارشناس گزارش با جزئیات کامل ارائه نماید.
- لایحه صادره میبایست در همان جلسه با توجه به پرونده بررسی و تصمیم گیری شود.
- در خصوص پرونده های بزرگ (میلیاردی) نماینده دادستانی سازمان مالیاتی حضور داشته باشد.
- در خصوص مشکلات موجود در مشخص شدن اصالت معامله در فاکتورها، پیگیریهای لازم

پیشنهادات

<p>بجهت تایید ستاد مبارزه با پولشویی جهت تایید پرداخت چک و واریز به حساب مشتری واقعی توسط سازمان امور مالیاتی صورت پذیرد.</p> <ul style="list-style-type: none"> • استفاده از ظرفیت حداکثری قانونی ماده 238 ق.م.م در جهت رفع اختلافات مالیاتی مودیان در اولین مرجع حل اختلاف مالیاتی	
	<p>قانون مالیاتهای مستقیم</p> <p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>